

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadványok ára: 16 ksz.
 Egyedülről — 4 „
 Egyben kábelezve: 20 ksz.
 Egyedülről — 5 „
 Vidékre postán szállítva:
 Egyedülről — 24 ksz.
 Egyedülről — 6 „

TISZÁNTUL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétfő és
 szombat utáni napok kivételével.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 2.
 A szerkesztőség kérésekre válaszol
 vagy megírására nem vállalkozik.
 Hirdetéseinek és közléseinek a
 kiadóhivatalhoz intézendők.
 Egyenlő arányú áru 8 fillér.

NAGYVÁRAD márcz 18

Szakértők.

A Bokorból kiugrott a plágium. Az *Almafa* pályakoszosztó szerzőjére, Bokor Józsefre ő Felsége a király nevében mondták ki, hogy plagizált.

Határozottan kellemetlen kis ítélet az a tegnapi, melyet Budapesten hoztak. Bokor József becsületszavára állította, hogy nem plagizált, Tóth Béla rábizonyította, hogy de bizony plagizált s így a becsület szava nem sokat nyom, Bokor József sajtópert indított Tóth ellen s Tóthot a bíróság — felmentette.

Van mest ujjongás Pesti Hirlapéknál s elkeseredés Bokor Józseféknél. A Pesti Hirlap örvendő hirdeti: ime, nem lehet büntetlenül plagizálni Magyarországon sem! Bokor József pedig savanyu képpel konstatálhatja, hogy ime, Magyarországon a becsületszó súlyát büntetlenül lehet kétségbe vonni.

Pedig van egy harmadik fél, a kit ez az ítélet a legjobban sujt: a Vigszínház pályabíráló bizottsága ez, a mely egy plagizált darabnak tudta kiadni a pályadíjat.

A pályabíráló bizottságnak tudvalevőleg szakértőnek kell lennie, hogy igaz ítéletet tudjon hozni. De hát nálunk az a divat, hogy mindenki ért mindenhez, mindenre akad szakértő s ez a szakértő ért is sokféle dologhoz, csak éppen a saját szakjához nem.

A Vigszínház pályabíráló bizottsága is ilyenféle szakbizottság lehetett. A Lipótvárosba pompásan beleálló színháznál tudvalevőleg semmit sem ismernek mást, mint a párisi külvárosi színházak szennydarabjait, a melyeket ide hordanak másodszeri elviselésre. Bokor József rossz plagizátor, mert rajtacsípték — de alapjában véve nem számított rosszul. A Vigszínház ismeri a *francia* színműveket s pályázatot hirdet *magyar* vigjátékra, nos hát akkor legegyszerűbb lesz *német* forrásból dolgozni. Ballagi szótárának segítségével így született meg az *Almafa*, a mely pályadíjat s egy megszégyenítő ítéletet hozott Bokornak.

A szégyenből azonban vegyék ki a maguk oroszánrészt a szakértők is, a kik az irodalmi kisajátítást megkoszorúzták. Hasonlóképpen kijut a szégyenből egy privát-jurynek, melynek tagjai közt Rákosi és Vészi is ott voltak s a mely egyhangulag felmentette Bokort a plágium vádjáról. Osztályos irodalmi atyafiak lehetnek Jókai és Roboz Andor, a kik szintén írásban tagadták a plágiumot, természetesen szintén mint szakértők.

Nem valami rokonszenves alak Tóth Béla a közönség előtt; a csipdeső szunyogtempó sehol sem szalonképes. Tóth Béla pedig írógéppel dolgozik, de oda is koppint a masinájával sokszor olyan helyekre, a hol semmi kereskedni valója sincs. Hanem a hogyan ujjong egy szakértőket leleplezett, az méltó az elismerésre.

Bokor esetében a színházi szakértők kapták a vizes lepedőt, nem régen pedig Ballagi Aladárral együtt Simonyi Zsigmond nyelvészeti szakértelmét mutatta be a maga valóságos nagyképű ürességében. Egyik támadása fájóbb sebeket ütött a másiknál, de kellett ez a seb a végeredményért: az üres »szaktekintélyek« lejáratásáért.

A Pesti Hirlap ezzel önmagára mondott mea culpát. Tudvalevőleg ez a lap a magyarországi vadliberalizmusnak legvadabb kolomposa; ennek a liberalizmusnak, mely a tekintélyek lejáratását tűzvény célul, cserébe a modern szalmafejú u. n. szaktekintélyek után fordítja arcát. Talán ezentul jobban meg fogja fontolni a közönség, ki után induljon s a mindenre kapható szakértők kultusza helyett tekintélye lesz ismét az igazi értékek, tudományok, tehetségek.

Ez ugyan nem vadliberalis elv, de talán meg fogja óvni a magyar irodalmat olyan balekstószok ismétlődésétől, mint a Bokor és Simonyi urak fejére hagyakoszosztó helyett tévedésből eresztett babérlombok.
 Dr. K. A.

ORSZAGGYULES.

A képviselőház ülése.

Budapest, márcz. 18.

Elnök: Perczel D-zsö.

Megnyitván az ülést, a jegyzőkönyv hitelesítése után bemutatja a beérkezett irományokat.

A „TISZÁNTUL” TÁRCZAJA.

A szabadkőművesség titkai.

Írta: Nógrádi Gyula.

— Szemelvények a szerző most megjelent könyvéből. —
 (Vége)

A szabadkőművesek csak oly férfiakat fogadnak be páholyaikba, kiket előzetes megfigyelés után elég istentelenség tartanak arra, hogy vallásukat és hazájukat megtagadják.

A testvérjelöltnek, mielőtt a tanuló páholyába belépne, félig-meddig le kell vetkőznie. Ezután a szeméit bekötik és bevezetik a páholyba. A tanulót a páholyatya vezeti be a terembe. Először a testvérjelöltet keletről délre és nyugatra, azután ellenkező irányban ugyan csak körben kiindulási helyér, végre a mesterhez vezetik. Ekkor a tanulójelöltnek a következő esküt kell letennie:

»Ea esküszöm és megígérem szabad aka-

ratomból, hogy a szabadkőművesség titkait soha, sehol, senkinek sem fogom elárulni. Igérem, hogy testvéreimet szeretni fogom, nekik segítségükre leszek, és őket minden körülmények között támogatom. Inkább a nyakamat hagyom levágni, mintsem az eskümet megszegjem!«

A tanulójelöltnek, míg esküjét le nem tette, szemébe van kötve. Alig, hogy leteszi az esküt, szeméről leveszik a köteléket és ekkor különbs látvány tárul szemé elé: Egy vakító fényű láng elveszi a szeméfényét s új testvérei a kardjuk hegyét mellének szegeznek annak jeléül, hogy ha esküjét megszegné, életével játszik. Ekkor a mester a tanuló elé lép s a balkezeében levő kardját a tanuló feje fölé tartja és a jobbkezeében levő kalapácsal háromszor kardjára üt. Utoljára megmutatják neki azokat a jeleket, melyekről a különböző páholyokhoz tartozó szabadkőművesek egymásra ismerhetnek. E jel abból áll, hogy jobb kezét kinyújtva, hüvelykujját markába szorítja és

egy csinál, mintha nyakát elakarná vágni és ezután a kezét vízszintesen leengedi. A jel befejezése után a testvérek kezét szorítanak a fölavatottal és hüvelykujjuk körmeivel megnyomják az új testvérenek mutatóját. Most megmutatják neki, hogy ezentul hogy kell a páholyba lépnie: derékszögbe teszi lábát és úgy lép be egész a páholy közepéig.

A tanulóknak köténye fehér bőrből van készítve. Minden foknak külön kérdés és felelet szójátéka van.

A tanulóól a mester a következőket kérdi:

»Maga tanuló?« Erre a tanuló azt feleli:

»En nem tudok se olvasni, se írni!«

K. »Hát hogy lett a páholyba fölveve?«

F. »Elvették minden kincsemet és még szeméimet is bekötötték!«

K. »Miért tették ezt?«

F. »Hogy megismerkedjem a természettel és a filozófiával.«

A tanuló páholyának fala vörösre van festve. A terem nyugoti részében két oszlop van;

Jó czipő, jó czipő, jó czipő, egyedül
jó czipő, jó czipő, jó czipő,
jó czipő, jó czipő, jó czipő

REICHARD áruháza
 cégénél Fő-utczán kapható.

Napirend előtt.

Szalay László kijelenti, hogy a valóság-nak nem felel meg Lengyel Zoltán tegnapi beszédében tett az a kijelentése, hogy a rimaszécsi függetlenségi jelölt nem részesített volna a függetlenségi párt részéről semmi erkölcsi támogatásban, mert éppen szóló és Károly József voltak lenni.

Elnök: Miután napirend előtt senki más nem szólal fel, következik

az indemnitás.

Lovász Márton kimutatja mindazokat az okokat, melyek indokolják azt, hogy ő bizalmatlansággal viseltetik a miniszterelnök személyével szemben. Az indemnitást nem szavazza meg.

Elnök: Szólásra senki sincs előjegyezve. Miután senki sem kíván a vitában résztvenni, azt bezárja.

Következnek a záróbeszédék.

Apponyi záróbeszéde.

Apponyi Albert gróf: Röviden kíván szólni. Tisza azt mondta, hogy ő a haladást katonai téren is mindig kívánta, csak azt nem akarta, hogy e kérdést agitáció eszközével használják fel. Azt hiszi, hogy ez meglepte Tisza híveit is, mert hisz köztudat, hogy Tisza mindig a legridegebb konzervatívizmus álláspontján volt a katonai kérdésekben. Visszaemlékszik az 1889-iki nagy katonai vitára, amelyben a nemzeti párt a katonai oktatás megmagyarosítását tűzte ki célul; akkor Tisza azt mondta, hogy a nemzeti párt követelése már tulmegy az 1867-iki kiegyezésen és hogy abszolúte megvalósíthatatlan; legfeljebb a magyar nyelv, irodalom és történelem alaposabb tanítását tartotta követelhetőnek és határozottan előtolta azt a törekvést, hogy a hadsereg a nemzeti kultúrával összhangba hozassék.

Bizalmatlan a kormány iránt a belügyi politika miatt is, bár a kormány sajtója tiltakozik az ellen, hogy a bizalmatlanságot valamely politikus iránt az illető politikusként a multjával okolják meg. Kétségtelen, hogy minden államférfiu az ő multjában gyökerező egyéniségé-

nek bélyegét rányomja egész kormányzati rendszerére. Ha pedig Tisza a multjával ellenkező politikát akar folytatni, akkor ez is ok a bizalmatlanságra, mert ez esetben még ki sem forrott politikai egyénisége.

Bizalmatlan a kormány iránt amiatt is, hogy *Tisza hajlandó a 14. §. alapján is a kiegyezést megkötni Ausztriával.* 1899-ben csak azért nyugodott bele a Ház igen nagy többsége az 1903-iki határidőnek 1907-ig való kitolásába, mert az 1899. évi XXX. t.-cz. garanciát adott arra, hogy az új tarifa létrejötte előtt nem lehet még csak tárgyalni se az új kereskedelmi szerződéseket se. Tisza nem akar nyilatkozni arról, hogy a vámszövetséget hajlandó-e megkötni a 14-ik §. alapján. Nem nyilatkozik tehát arról, hogy az 1867-iki kiegyezés egyik nagy garanciáját meg akarja-e tartani?

Tisza ezzel bizonytalanná teszi még azt a jogunkat is, amelyet eddig bizonyos ak tartott mindenki.

Már csak azért is óhajtja a sürgős ügyeknek mielőbbi parlamenti elintézését, hogy e fontos nagy kérdésekben mielőbb mérkőzhessenek az ellenzék össze a kormánnyal. (Helyeslés).

A király és nemzet harmóniájáról azt állította Tisza, hogy a kiegyezés kompromisszum volt és hogyha a nemzet nem bolygatja a kiegyezésben elintézt dolgokat, akkor fokozatosan minden jogát érvényesítheti. Nem lehet bizonyos konkrét kompromisszumnak Perokrusztész agyába beleszorítani az egész nemzeti fejlődést; ha a nemzet valamely szervezete idők folyamán úgy meguövekedik, hogy a kompromisszum keretéből kiúg, akkor a kompromisszum kereteinek kitágítása nemcsak lehetséges, de követelhető is. Hiszen a kiegyezés feltételeinek nagy része még nem teljesedett be; az uralkodó családok nemzeti szellemben való átalakulása, mely 67-ben szépen megindult, csakhamar abbanmaradt és ma sem teljesedett be; nem valósult meg maig sem az

osztrák teljes alkotmányosság s a magyarok s az osztrákok belső egyetértése. Módosulnia kell annak a politikának, melynek feltételei így meghiusultak.

Felkiáltások balról El kell hagyni a 67-es alapot.

Apponyi Albert gróf: Nem kell elhagyni. A 67-es kiegyezés csődjéről csak akkor lehetne beszélni, ha a kiegyezés minden rendelkezése életbe volna léptetve, és akkor sem elégitene ki bennünket; de most, mikor a kiegyezésnek legnagyobb része még nincs megvalósítva, előbb **követeljük a kiegyezés teljes életbeléptetését.** Elismeri, hogy a királynak legfőbb gondja a két állam közötti egyetértés ápolása. De akkor, amikor a két állam között minden érintkezésből konfliktus származik, akkor az érintkező pontokat nem szaporítani, hanem éppen ellenkezőleg, kevesíteni kellene. Mivel ezzel a politikával Tisza egész felfogása ellenkezik, a szóló nagyon természetes, hogy nem bizhatik benne. (Taps a baloldalon.)

Tisza válasza.

Tisza István gróf kijelenti, hogy neki semmi kifogása az ellen, ha az iránta való bizalom kérdését politikai multjának szempontjából bírálják, a multban tett nyilatkozataival szolidaritásban van ma is. Nincs ideje arra, hogy kutassa Apponyi beszédeit, de hiszen Apponyi fiatal korában egy oly befolyásos pártot volt befolyásos tagja, amely párt a honvédséget vissza akarta fejleszteni. 1896-ban Apponyi kijelentette, hogy az ő katonai programja az akkori reformokkal teljesen ki volt elégitve, ma pedig a most kivított reformokat is csekélyeknek tartja. Apponyi tehát sokkal következetlenebb, mint a szóló.

A kormánynak az az eljárása, hogy felhatalmazást kérhet a kereskedelmi szerződések tárgyalására, nincs ellentétben az 1899. évi XXX. törvényvel, melyet a szóló is üdvösnék és helyesnek tart; de nemcsak a törvény szavaiból, hanem a törvény intencióihoz is

a jobboldalon levő oszlop J betűvel, a baloldalon levő pedig B betűvel van jelölve. A páholyban három lámpa van, egy keleten és kettő nyugaton.

A mester a tanulót ezután figyelmezteti, hogy ismerkedjék meg a természettel, mert neki az a feladata, hogy a filozófiai kötelevet oszlassa el. A három ut, a mely a páholyba vezet s a páholy ajtaja, mindig emlékeztesse a tanulót arra, hogy a természet négy főtényezőből van alkotva: földből, levegőből, vízből és tűzből.

A szabadkőművesek az oly embereket, akik csak a vallásnak élnek, hitvány, tudatlanságban elzüllött alakoknak tartják, akik csak a valóság babonáit tudják magasztalni. Ezért tehát a mester figyelmezteti az új testvért, hogy a vallásos érzelmeit üzze ki szívéből s helyette csak a mindenható természetnek éljen.

Mit eddig leirtam, az volt a szabadkőművesség I. fokának vezéralapelve.

Ha valamelyik szabadkőművestől felsőbb fokba tartozó testvére azt kérdezi, honnan szá-

mazik? ez azt feleli rá: az anyaméhből! Ezzel a kijelentésével azt akarja megtagadni, hogy az emberiséget nem az igaz Isten teremtette. Altalában a szabadkőművesség azt tartja és vallja, hogy a mindenség a természet — a főépítőmester — különös alakulása a fizikai és kémiai elemek benyomása alatt jött létre.

A szabadkőművesség az emberi méltóság megaláztatását látja abban, hogy a katolikus vallás azt tanítja, hogy az ember akarata alá van az Isten akaratának vetve. Hogy lehet az ember szabadgondolkodó, ha gondolatait es tetteit egy felsőbb lény korlátozza? (Ilyen kérdés is csak a szabadkőművesektől telhetik ki!)

Az olasz szabadkőművesek, hogy a katolikus vallás ellen érzett gyűlöletüket még jobban is kimutassák, lábuk talpára keresztet tetovíroztatnak s rajta járva, ebben a kereszt megaláztatását is látják.

1871-ben Párisban a szabadkőműves kommanistát gyilkosságot követtek el. Orozva meggyilkolták a párisi hercegérseket a gyilkosságot azzal indokolva meg, hogy a párisi papság a szegényeknek valóságos vampirja volt. Az »erkölcsös és a nép javát akaró« szabad-

kőművesek egy ujjal sem bántalmazták a zsidó tőkepénzes bankárokat és a bűrészereket, pedig a francia népet ezek juttatták a tönk szélére.

A tizenegyedik fok. Ez a megválasztott szabadkőműves lovagok foka, kik azt tartják, hogy ellenségeik felhatalmazták magukat arra, hogy a szabadkőművesek »magasztos« (?) intézményét rágalmazzák. A testvérek szerint az intézményük becsületes! (?) Epen ezért az oly ellenségeikre, akik őket rágalmazzák, kimondják, hogy »azokat el kell pusztítani a földszínéről, mert ezek hasznavehetetlenek a társadalomra nézve!« »A papokra, szerzetesekre és apácákra, akik a társadalomban egyforma céllal szolgálnak és akik a szabadkőművességet tiltkolózása miatt nem helyeslik; ezekre, valamint azoknak, akik hozzájuk nem ragaszkodnak, halált mondanak fejére is!«

E foknak tagjai azt az elvet vallják, hogy: »mindent fölforgatni és mindenkit meggyilkolni kell«, ami és aki az ő uralkodnak és eszméjüknek ellene van. Erdekes, hogy a m. kir. belügyminiszter által jóváhagyott alapsza-

A legjobban ajánlható az úri közönségnek ruha-beszerzésre

MITTELLER EDE

angol divat férfiszabó-czég

Szövetek méterenként nálam a legolcsóbb gyári árban szerezhetők be

Nagyvárad,
Fő-utca.
(Uri Casinó-épület).
TELEFON 520.

mely angol szövetekből a legújabb szabás szerint a legszebb kivitelben készít **férfi-öltönyöket**, s minden e szakba vágó ruháneműeket. — Női costümekre valódi angol SZÖVETEK nagy választékban.

ragaszkodik; az új tárgyalások az újabb még le nem tárgyalt tarifa alapján indulnak meg. *A 14. §. kérdésével még nem foglalt állást se pro, se kontra.* (Zaj a baloldalon.) Erős pozíciót biztosít az országnak azzal, hogy még most nem foglal állást. Nekünk a saját érdekeink védelmére a magyar törvényhozással szemben nincs szükségünk semmi garanciára. A kiegyezésről ma is az a vélemény, hogy az világtörténelmi ellentéteket kiegyenlítő kompromisszum volt; ez olyan alap, amelyet veszedelem nélkül megintatni nem lehet. Azok a csalódások, amelyek 67 után bekövetkeztek, csak másodrendűek. 1867-ben örömmámorban volt az egész ország és túlságosan sokat remélt. De ha azt látjuk, hogy ellenségeink és az osztrákok csak lesik az alkalmat, hogy ellenünk forduljanak, akkor az egy okkal több arra, hogy annál hitebban ragaszkodjunk a 67-iki kiegyezéshez. (Zajos taps a jobboldalon.)

Az elnök felüggasztja az ülést.

Szünet.

Szünet után

Holló Lajos mond záróbeszédet s azt fejtegeti, hogy az 1904. év négy első hónapjára szóló indeminálással nem lehet visszamenőleg az 1903. évre is megadni a kormánynak a költségvetési felhatalmazást. Tisza felfogásával szemben azt állítja, hogy az 1899. évi XXX. t.-cz, mely a vámszövetség ügyéből kirekeszti az osztrák 14-ik szakaszt, a magyar önálló vámterület garanciája. Tiszának tehát nincs joga ahhoz, hogy a 14. §. alapján is megköthesse Ausztriával a vámszövetséget.

Elnök elrendeli a szavazást.

A Ház elveti a beadott határozati javaslatokat és *általánosságban megszavazza a törvényjavaslatot.*

Következik

a részletes tárgyalás.

Lukács László miniszter módosítást ad be, amely szerint a jelen törvény hatálya nem 4, hanem *6 hónapra* terjedne, azéért, hogy legyen idő az 1904. évi költségvetés letárgyalására.

bályaik szerint páholyaikban sem politikai, sem pedig vallásos dolgokat tárgyalni nem szabad, mert ha ilyen dolog vitára kerülne a szabadkőműves páholyokban, az ülést a hatóság rögtön megszüntetheti. A tizenegyedik foknak főadata a »szabadság« kivívása, de csakis az ő jogok érvényesítése mellett. A szabadkőművesek számtalan orgyilkosságot is követtek és követettek el. Így a saját bevallásuk szerint ők nyújtottak segítséget a pápa miniszterre, Garcia Moreno és az ekvádori szabadságharcz katolikus elnökének meggyilkolásánál. Párisban is a szabadkőművesek fényes nappal zászlókkal jártak az utcákon és felszóllították a szegényeket, hogy vagy csatlakozzanak hozzájuk, vagy pedig távozzanak el a városból. De mivel a szegény nép még nem volt felvilágosítva általuk, nem csatlakozott hozzájuk és nem is távozott el a városból s így szemtanúja volt annak a tettnek, amit a szabadkőművesek a papok meggyilkolásánál követtek el. Nem esoda, ha a szabadkőművesek ily tettet követtek el, mert van elég oly testvérük a különböző fokokban, akiket ilyen dolgokra föl lehet használni.

A címet a pénzügyminiszter módosításával megszavazza a Ház.

Az első, második és harmadik szakaszt csekély vita után elfogadták.

A harmadik szakasznál Lukács László kijelentette, hogy a részletfizetési kedvezményt szóbeli kérelem útján is megadják az összes adóhivatalok.

A keletázsiai háború.

Arról jön hír, hogy a japánok három sereget gyűjtöttek már Kórea északi határán. Mindegyik sereg 60—70.000 főnyi katonából áll. Minden órában várható a jelentés, hogy e hatalmas seregek betörték Mandzsuriába, hogy mire Kuropatkin s a megjósolt orosz szezerek a harcztérre érkeznek, pusztulással és csatavesztésekkel álljanak szemben.

Az oroszoknak a Jalu folyó körül alig van már seregük. Még el sem kezdődött a csatározás, már a rückwärtskoncentrirungban gyakorolják magukat a fehér csár seregei — nagyon rossz omen.

Csapatmozgalmak.

Csifu, március 18. Nagy csapatok vannak utközben Csinampó felé. E héten 3000 főnyi sereg szállott partra Csemulpóban és még 2000 embert várnak holnapra oda. A japán előőrsek jelentik, hogy az orosz csapatok visszavonultak a Jalu folyó mentétől.

Weihel Pei, március 18. A hatodik hadosztály második zászlóalja felváltotta a szöuli helyőrséget, amelyet visszarendeltek Japánba. A japán hadvezetőség Kórea északi részében három hadosztályt akart fölvonultatni. Ennek a hadseregnek Pjongjang lesz a középpontja, és innen fogja Mandzsuriában a támadásokat végrehajtani.

Kivégzések Koreában.

Söul, március 18. A koreai fogházakban éjszakánként nagyszabású kivégzés történik. A három legutolsó éjszakán negyven politikai foglyot, portyázó rablót végeztek ki, legnagyobb részüket kegyelemből lefejezéssel végeztek ki.

Orosz csatahajók.

Kiel, március 18. Az orosz tengerészeti kormány lázas sietséggel szereli föl hajórajait torpedórombolókkal és naszádokkal. Újban 12 torpedónaszádot rendelt az orosz kormány, amelyeket egy év leforgása alatt kell szállítani s így a német hajógyárak megfeszített erővel dolgoznak.

Német tisztek a harcztéren.

Pétervár, március 18. Az a két német vezérkari tisz, a kiket a csár tegnap búcsukihallgatáson fogadott, holnap reggel utaznak a háború színterére. Velük megy egy norvég és egy svéd delegált. Két angol tisz, a kik ezelőtt a pétervári angol nagykövetséghez katonai meghatalmazottakul voltak beosztva, az utolsó pillanatban szintén engedelmet kaptak az elutazásra, hogy az orosz harcztérre mehessen. Az angol tiszteket e hét végére Pétervárra várják és mivel megszakítás nélkül fogják Mukdenbe érkezni, nyilván hamarabb érkeznek oda, mint Kuropatkin, aki utközben a Bajkál-tón túl a legfontosabb hadiállásokat személyesen akarja megvizsgálni.

Korea és Japán.

Berlin, márc. 18. Pétervárról táviratozák, hogy Kin herczeg, a koreai követ akként

nyilatkozott, hogy a Japán és Korea között létrejött szerződés kényszerűségből kötött meg Korea részéről, mert a japánok még akkor vették rá a koreai kormányt a szerződés aláírására, mikor japán csapatok táboroztak koreai területen. A koreai kormány ebből az eljárásból azt következteti, hogy Japán ezután is hasonló erőszakoskodásokat fog elkövetni Koreával szemben.

Három japán hadtest.

Páris, március 18. A Matinnak jelentik Tokióból, hogy egy 70.000 főből álló japán hadtest Észak-Koreában 80 kilométernyire a Jalu-tól várja a parancsot, hogy betörjön Mandzsuriába. Egy másik, ugyancsak erős hadtest most gyűlekezik Genzánál, a harmadik Szöul körül áll. A két utóbbi hadtest már holnap kezd meg a menetelést a Jalu folyó felé. Hétfőre várják a japán csapatoknak Niucsvangnál való partraszállását.

Támadást várnak.

Pétervár, március 17. Port-Arthurból jelentik, hogy ott minden órában a japán flottának egy újabb támadását várják azon célból, hogy csapataikat és tüteiket Port-Arthur mellett partraszállhassák. Streikeberg báró, a wladivosztoki hajóhad volt parancsnoka, a ki betegsége miatt vált meg állásától, kijelentette, hogy csodálkozik afölött, hogy a japánok Port-Arthurt bombázzák, holott ez az erőd bevehetetlen, valamint lehetetlen az erőd környékén a partraszállás is.

Ito márki Szöulban.

Páris, március 18. Ito márki, Japán miniszterelnöke ma érkezett Szöulba. Ito márki azért jött, hogy a háború idejére Kóreát kormányozza.

Japán kémek Oroszországban.

Pétervár, március 18. Moszkvából és Odesszából jelentik, hogy hat orosz városból az összes japán kereskedők és iparosok eltűntek. Mindezek a japánok kémek voltak, akik kitűnően birják az orosz nyelvet.

Oroszország nézete Korea semlegességéről.

London, március 18. A Reuter-ügynökség pétervári levelezője magánforrástól megbízható oldalról értesül, hogy Oroszországnak az a nézete, hogy az a szerep, a melyet Korea Japánnal szemben játszik, Kóreát hadviselő féllé tette, mert megsértette a semlegességet.

UJDONSAGOK.

Előfizetési felhívás.

Ez év január elsejével lapunk fennállásának tizedik évfolyamába lépett. Egy évtizeden keresztül becsületes törekvéssel, buzgalommal igyekeztünk a közérdek szolgálatában azon nagy célt: a katolikus öntudat felébresztését, a katolikus érdekek istápolását előmozdítani.

Az április elsején következő évnegyed alkalmából bizalommal fordulunk a nagyközönséghez, mindazokhoz, akik elveinket és irányunkat ismerik s méltányolják. Nehéz időkben becsülettel álltuk meg helyünket, s hisszük, hogy a közönség

Sirolin

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól mint hathatós szer: **tüdőbetegségeknel, lélegzőszervek hurutos bajainál** ugymint **idült bronchitis, számarhurut és különösen lábbadozóknál** influenza után ajánlatik. Emeli az étvágyat és a testsúlyt, eltávolítja a köhögést és a köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. — Kellemes szaga és jó íze miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban üvegenként 4.—kor.-ért kapható. — Figyeljünk, hogy minden üveg az alanti czéggel legyen ellátva: **F. Hoffmann-La Roche & Co** vegyészeti gyár **Basel** (Svájc) 480.

bizalma nem fordul el tőlünk, hanem annál nagyobb mértékben mutatja irántunk ragaszkodását, minél nagyobb szükség van küzdeni a destructiv irány ellen.

Programmunkat ismeri a közönség. Célünk egy minden politikai párttól független kath. irányu lapot adni, mely Nagyvárad és Biharmegye érdekeit védve, e mellett hű tükre legyen a főbb országos, kivált katolikus szempontból érdekes eseményeknek.

Budapesti tudósítónk azonnal és kimerítően értesít minden nagyobb jelentőségű eseményről, országgyűlési tudósításaink nemcsak bőveket és hűek, hanem egy fél nappal megelőzik a budapesti lapokat.

A vidéki és országos eseményekről jól szervezett levelezői karunk értesít a megye minden pontjáról s az ország nagyobb városairól.

Kérjük t. olvasóinkat, hogy lapunkat pártolni, és ismerőseik körében terjeszteni sziveskedjenek, hogy a keresztény eszmék elterjedjenek a nép minden rétegében.

A »TISZANTUL« szerkesztősége és kiadóhivatala

Előfizetési árak:

A kiadóhivatalban átvéve:

Egész évre — — — — 16 kor.
Negyedévre — — — — 4 »

Helyben házhoz hordva:

Egész évre — — — — 20 kor.
Negyedévre — — — — 5 »

Vidékre postán szállítva:

Egész évre — — — — 24 kor.
Negyedévre — — — — 6 »

TAJÉKOZTATO.

Márcz. 20. Szigligeti társaság felolvasó ülése.
Márcz. 24. Kath. Szabad Liceum bñjti estélye.
Apr. 14. Kath. Szabad Liceum zárónepélye.
Prohászka Ottokár dr. szónoki beszédével (estély).
April. 15. Szigligeti társaság közgyűlése.

* A fájdalmas Sztiz szobrának elhelyezése. A napokban említettük, hogy dr. *Szmrecsányi Pál* váradai püspök, Sal Ferencz-utca elején, a mostani elavult szobor helyett új diszes szobrot készített *Tóth István* jeles művésznökkel. A szobor elhelyezése kérdésében tegnap terjesztette be tervezetét *Köszeghy* főmérnök a városi szépészeti és közlekedési szakbizottság elé. Az új szobrot nem a mostani helyére, hanem az új templom bejáratával szemben, az utca tengelyébe tervezte a főmérnök, a szakbizottság azonban a szabadabb forgalom szempontjából azt javasolja, hogy a szobor közvetlenül a bekerített sétátér elé állíttassék fel.

* *Somogyi Károly* államsegélye. A belügyminiszterium évenként tetemes összeget ad ki a vidéki magyar színészet segélyezésére. Ebből azonban igen kevés jut a nagyváradai színészetnek. Más városok színészetét 6—8 ezer koronával segélyezi a miniszter s a nagyváradai színészetnek csekély ezer koronával be kell érni. Tegnap érkezett le a belügyminiszter leirata Nagyvárad városához, amelyben az 1000 koronát kiutalja a nagyváradai színigazgató részére.

* A város szépítése és rendezése. *Köszeghy* József városi főmérnök egész sereg tervet dolgozott ki, amelyek nagyrésze Nagyvárad város szépítését és rendezését czélozza.

Nagy bajunk azonban, hogy nem tudjuk ezeknek a terveknek jó részét megvalósítani, mert nincs hozzá elég anyagi erőnk. A szépészeti és közlekedési szakbizottság tegnapi ülésén is több ilyen tervet láttunk s a jelen voltak mindannyian elismeréssel adóztak a tervezetért. *Komlóssy* József elnökölte alatt jelen voltak: *Bozóky Béla*, dr. *Hoványi Géza*, *Guttman József*, *Mezey Mihály*, dr. *Molnár Imre*, dr. *Sarkadi Lajos*, *Gerő Armin*, *Dús László*, *Rendes Vilmos*, *Köszeghy József* és *Moskovits Miksa* mérnök. Elsőben egy körözs-utcai építkezési ügyre mondta ki véleményét a szakbizottság s abban állapodott meg, hogy az utca rendezését legcélszerűbb lesz akként keresztül vinni, hogy a Körözs felőli ház-sorokat a külső járdáig kiépítik. Egyik építkezési engedélyt. Az összes háztulajdonosoknak ha kéri, átengedik a házaik előtt levő nagy területet, hogy díszesen bekerítsék s használják, az érte járó összeget azonban csak akkor kell megfizetniük, ha építkeznek. — Igen érdekes a *Kálvária-utca* szabályozási terve. Ezt akként óhajtáná a főmérnök keresztül vinni, hogy a *Sztaroveszky-utca*ig kinyúló úr-s telek és az eötte levő házak helyeinek a köztérhez vétele által a *Kálvária-utca*t egyenes vonalban megnyitná. Ezt a tervet a bizottság helyesnek találta, de pénzügyi szempontból alig vihető keresztül s egy kevésbé nagy terület levágása is szóba jött, a mely által ugyan nem lesz teljesen egyenes az utca, azonban sokat változik a mai idétlen helyzet. A bizottság azt a tervet ajánlja kivételre, amelyiket anyagilag megbirja a város. — A fő-utcai *Popper-ház*nál az utcaszabályozást csak ezen ház mai állapotában hagyása mellett véleményezi a bizottság.

* Kinevezések a vármegyében. *Beöthy* László főispán a megválasztott szolgabírák megüresedett gyakornoki helyére tömegesen új közigazgatási gyakornokokat nevezett ki, illetve léptetett elő. Még pedig I. osztályú közigazgatási gyakornokká *Beöthy* Dividot, II. osztályúakká des *Echerolles-Kruspér* Gilbertet és *Lakatos* Józsefet, III. osztályúakká *Vécsey* Lóránd és *Krecz* Viktort nevezte ki. Ezenkívül ideiglenes közigazgatási gyakornokoknak alkalmazta *Bulán* Jánost az élesdi főszolgabíró-ságnál, *Rigó* Zoltánt pedig a megyei árvászkénél. Ugyancsak egyidőben kelt kinevezéssel *Mayer* Antal megyeházi házfelügyelő megüresedett helyére *Répassy* Mihály poczaji utmestert alkalmazta a főispán, helyére pedig *Zakar* Mihály cs. és kir. őrmestert nevezte ki.

* Motoros vasuti közlekedés Biharmegyében. Nagy fontosságú terv keresztülvitelén dolgoznak most a kereskedelmi miniszteriumban. Arról van szó, hogy az államvasutak kezelésében levő összes helyiérdekű vasutaknál a motoros üzemet fogják behozni. Ez körülbelül kétezer új motoros mozdonyt jelentene, melyet a Ganzgyár, az Államvasutak gépgyára s még egy-két vaggongyár szállítana. Egy új motor előállításához szükséges számítás szerint 40 ezer koronába kerül, úgy hogy a vállalkozók részéről ez a reform 40 millió korona tőkebefektetést igényel. A kormány e reform fejében a tőke 5 százalékos kamatát hajlandó fizetni a vasutvállalatoknak, ami évenként körülbelül kétmillió koronát tesz ki. A vasutak elfogadták a kormány ajánlatát, részletes terveiket a kitűzött záros határidőig be fogják nyújtani. E szerint kilátás van rá, hogy a *belényesi* s a többi biharmegyei viczinálisokon is könnyebb lesz a közlekedés. Sőt már a *de-*

recskei vasut legközelebb életbelépeti az automobil-közlekedést. Erre vonatkozólag a következő értesítést vettük: A debreczen—de-recske—nagylétei vonal kiépítési tervének megindítóit rég ideje foglalkoznak azzal a tervvel, hogy motoros forgalmat fognak kieszközölni a két vasutvonalra. E tárgyban még e hó folyamán nagy közgyűlést tartanak, mely megvitatja a Máv debreczeni üzletvezetőségéhez megvitandó beadványt. A motoros forgalmat már május 1-én bevezetik a vasutvonalakra. Naponként négy-hat motoros indítását tervezik.

* A *Pecze-patak* rendezése. Egy építkezési engedély kapcsán tegnap mutatta be a városi főmérnök az általa készített nagyszabású tervet a régi *Pecze*-, jelenleg *Szarvas-sor* rendezésére. E szerint a *Peczét* kivezetnék a városból s itt csupán egy méter széles beton csatorna vezetné le a *Pecze* egy részét. A *Peczesort* *Szacs-vay-utca*val párhuzamosan kiépítenék egészen a villamos telepig. Így az egész tér rendezve lenne s egy évtized múlva diszes palotásor vonulna végig a mostani piszok-fészek helyén. A főmérnök a városban felőli oldalt is rendezni óhajtja, s erre nézve igen életrevaló eszméje és terve van, amelyet pénzügyi szakemberek financiai szempontból is igen dicsérnek, amellet, hogy a város ezen része kiemelkedék a mai elriasztó állapotából. A tervezetet a szépészeti és közlekedési szakbizottság örömmel fogadta.

* *Amiről a rendőrség* nem vesz tudomást. Sokat panaszkodunk a város közegészségügyi viszonyaira, de a rendőrség nem veszi figyelembe ezeket a panaszokat. Az egész városban találunk közegészségellenes dolgokat s nem igyekezünk ezeket elhárítani. A tavaszi enyhe idő beálltával igyekszik a közönség a szabadba, a hegy felé. *Vízvezeték-utca* végén, a kutház mellett azonban olyan állapotok vannak, amelyek megfertőztetik a levegőt. Az utast város-origeti oldalát büző szeméttel, ganéval töltik, amelynek orrcsavaró illatát már messziről kénytelen élvezni a sétáló közönség. Azt hisszük, hogy erre nem adott engedélyt a rendőrség s elvárjuk tőle, hogy megakadályozza ezt a visszaélést. Ajánljuk a főkapitány és főorvos figyelmébe.

* Itt a daru, meg a gólya... Két nevezetes dátumot mutat a kalendárium. Tegnap volt *Sándor* s ma a *József*ek ünneplik napjukat. A hagyományok szerint ezen a napon érkeznek meg a fecskék, daruk s más költöző madarak s elérkezett a tavasz. Hivatalosan ugyan március 21-én, hétfőn kezdődik a tavasz, amikor délután 1 óra 58 perczkor a nap a Kos jegyébe lép. A régi híres névnapi mulatozások már kimentek ugyan a divatból, de azért sok helyen megünnepelték tegnap és tegnapelőtt *Sándor* és *József* napját.

* A kereskedő tanoncok oktatása. A nagyváradai kapitányi hivatal mint elsőfoku iparhatóság azokat a kereskedő tanoncokat, akik 15-ik életévüket betöltötték s négy polgári osztályt végeztek, a kereskedő tanonciskola látogatásának kötelezettsége aló felmentette. Dr. *Kovács* S. János, a nagyváradai kereskedelmi iskola igazgatója a kapitányi hivatal ezen intézkedése ellen panaszt adott be a város közigazgatási bizottságához. Rámutat beadványában, hogy ez a rendelkezés törvénytelen, mert a törvény világosan rendel, hogy minden kereskedő tanonc köteles a tanonciskolát látogatni. Orvoslást kér s a törvény szigorú megtartását.

* *Szeged hódoló felirata* az árvíz-ünnepek alkalmából. Nemrég ünnepelte Szeged városa a szegedi árvíz huszonötödik évfordulóját. Ünnepele, mert utána még szebb, virulóbb lett, mint volt, mielőtt a Tisza a várost hullámsirba temette. Az ünnepről megemlékezvén, azt is megírtuk, hogy Szeged törvényhatósága a negyedszázados évforduló alkalmával tartott

díszközgyűlésén elhatározta, hogy hódoló feliratban üdvözli Magyarországot apostoli királyát, mint aki elsőnek jelent meg a rombadőlt városban, feltámadásra hívni azt. A hódoló feliratot díszes albumba foglalják, melylyel tegnap készültek el **Raffay** László fa- és fémműipariskolai tanár és **Sebestyén** Károly polgári iskolai tanár. A hódoló felirat szövege, amelyet **Tóth** Pál dr. helyettes polgármester készítette, a következőleg hangzik:

**Főlséges Császár és Apostoli Király!
Legkegyelmesebb Urunk!**

A mai napon, mint Szeged pusztulásának huszonötödik évfordulóján, szívünk mélyéből fakadó örök hálánk, törhetetlen hűségünk és köszönetünk kifejezésével járunk Főlséged legmagasabb színe elé, kérvén Főlségedet, hogy alattvalói hódolatunkat atyailag fogadni kegyelmedjék. Főlséged volt az, aki nemcsak szívünk sugallatát követve, méltóztatott legkegyelmesebben a vész napjaiban az első segélyt nyújtani, a búsulókat vigasztalni, a csüggedőket bátorítani, a sötét kétségbeeséssel szemben a szebb jövőt föltámasztani, a hullámsírba temetett várost föltámasztani és szebbé tenni, mint volt. A mindenható Istenhez küldjük mai napon imába szőtt fohászuinkat, hogy Főlségedet és dicsőségesen uralkodó királyi házat imádjott magyar hazáknak és népeinek boldogítására hatalmasnak teljes fényében beláthatatlan ideig megőrizze és végtelen kegyelmek minden áldásával elarassza. Kelt Szeged szabad királyi város törvényhatósági bizottságának 1904. évi márczius hó 12. én tartott rendkívüli közgyűlésében. Főlségednek a város közönsége nevében legnivebb alattvalója: **Pálfy** Ferencz, polgármester.

* Halálozás. Részvétellel értesülünk egy derék urinó haláláról. **Appán** Gyula micskei jegyző neje, szül. **Ujházy** Mária, életének 35-ik évében elhunyt. Temetése tegnap, pénteken délután nagy részvét mellett ment végbe; résztvettek Nagyváradról az elhunyt testvére: **Ujházy** Antal megyei kiadóhivatali főnök és családja s a környék intelligenciája nagyszámmal. Béke poraira!

* Nagy katasztrófa egy leányiskolában. Megrendítő szerencsétlenség történt tegnap délelőtt O-Budán a Bicsi-ut 44. szám alatt levő elemi leányiskolában. **Gőz** József igazgatónak tegnap volt a nevenapja. A növendékek kelleme meglepetést akartak szervezni az igazgatónak és előképeket akartak rendezni. A leányok az egyik szobában öltözködtek, a hajukat bodorították. Ekkor történt a szerencsétlenség. A spiritalmaszina lángja belekapott **Wittek** Irma és **Weisz** Etel nevű tizenhat éves leányok ruhájába. Ráült sikoltozásba törtek ki és eszevesztetten futottak. Társnőik segíteni akartak rajtuk, de már nem lehetett, mind a két leány az összes megrémült növendékek szemeláttára összeégett. A mentők megérkeztek és ápolás alá fogták a szerencsétlen leányokat. Még élve vitték a kórházba őket, a hol most a halállal vívódnak. **Wittek** Irmát a Margit-kórházban, **Weisz** Etelt a zsidókórházban ápolják, de kevés a remény, hogy életben maradnak.

* Elcsérült látcső. A színház baloldali rohatárából valaki véletlenségből **Küry** Klára utolsó vendégjátékakor egy fekete bőrös nikkell szemüvegét elvitt. A látcső tulajdonosa kéri a gukkert a ruháiba visszajuttatni.

* Veszett kutyától megmaradt emberek Esztár községben, — mint levelezőnk írja — több veszett kutya garázdálkodik. Eddig két embert szállítottak fel a Pasteur intézetbe. Az alispán most elrendelte 8 hétre a szigorú ebzárlatot.

* **Aki kertjét szereti, szép virágokat és kitűnő konyhakerti terményeket akar,** az fedezze magyarságát **Mauthner Ödön cs. és kir. udvari magkereskedésében Budapesten, Rottenbiller-utca 33.** A cég ideai árjegyzékét, mely 226 oldalra terjed, kivá-

natra mindenkinek ingyen küldi. Ezen árjegyzéke az általánosan ismert, világhírű, kitűnő magvakon kívül, még a különösen érdekes és meglepő konyhakerti- és virágoknak egész sorozatát is tartalmazza. 639.

* **Levelezés Japánországgal.** A hivatalos lap tegnapi száma közli a kereskedelmi miniszter rendeletét, mely szerint az ajánlott levélpostai küldemények Japánnal s Formosa szigettel való forgalomban ugyanazon módzatok és szabályok szerint, mint egyéb nemzetközi viszonylatainkban, 500 korona, illetve 200 yen erejéig utánvétellel megterhelhetők. Japánba vagy Formosa szigetre címzett ajánlott leveleken az után vételt yen-s senben kell kitenni. (1 yen = 100 sen; 1 sen = 10 rin; 1 yen = 2 kor. 46 fill.)

* **Minden külön értesítés helyett ezután** hívom fel a t. közönség figyelmét azon körülményre, hogy az idén a **keresztény és izraelita húsvét összeesik**, minnek következtében **cipő, kalap- és férfi-divatár** üzletem — különösen a **közvetlen ünnepelőtti napokban**, — **oly nagymérvű látogatottságnak szokott** — hál' Istennek — **örvendeni**, hogy jobb vevőimet sem részesíthetem **olyan nyugodt kiszolgálásban**, a minőben egyébként szeretném. Ennélfogva felkérem **jobb vevőimet**, hogy szükségüket — **a nyugodt és kellemes kiszolgálás érdekében** — legalább 8—10 nappal az ünnep előtt beszerezni sziveskedjenek, már csak annál is inkább, mert üzletem a **nagyhét csütörtök, péntek és szombatján zárva lesz**.

Különösen kérem azon t. vevőimet, kik nálam könyvre szoktak vásárolni, hogy bevásárlásaikat néhány héttel az ünnep előtt eszközöljék!

Midőn még megjegyzem, hogy **minden szakmámba vágó cikkből a legszebb tavaszi újdonságok már megérkeztek**, vagyok tisztelettel: **Leitner** Lázár. 673

* **A szociális viszonyok** legelőkelőbb betegegye alkalmával mutatkozna. Így például a kevésbé vagyonos tudósbajos betegek lehetetlen foglalkozását hosszabb időre megszakítani vagy feladni és gyógyintézetet vagy fürdőhelyet felkeresni. Igazi szerencse tehát, hogy a kémiai iparnak sikerült oly szert összeállítani, a mely tudósbajoknál kiváló jó szolgálatokat teljesít. Ezen **»Sirolin«**-nak nevezett szer képes kezdődő tuberkulózis eseteket teljesen gyógyítani, nehezebb eseteket pedig nagyban enyhíteni. Ezen kellemes szagu és jóízű szirupból naponta 3—4 kanállal véve, lassankint megszűnnek a betegség tünetei, javul az étvágy és emelkedik a test sulya. A sorvadás helyébe virágzó egészségi állapot lép. 480.

* **Bura Károly** teljes zenekarával ma és minden szombaton este a **Lloyd kávéházban** nagy és élvezetes hangversenyt rendez. Kitűnő italok, hideg buffet, mérsékelt árak, figyelmes kiszolgálás. Szives pártfogást kér mély tisztelettel **Kutág** Dező kávé.

IRODALOM.

Az **»Egyetemes Kritikai Lapok«** ezidei 3-ik száma a következő igen érdekes tartalommal jelent meg: Vesz. részlek: **Szent István királyról olasz melódrama.** Kobzostór — Könyvek Birálata: I. **Astronomia.** Irta dl. **Vonaszek** Antal. Birálata: X. — II. A szociálisizmus és az egyház. **Tisza István gróf beszéde** a Prot. Irod. Társaság 1903. évi közgyűlésén. Bir.: Dr. **Breznay Béla.** — III. **Mihályfi Akos** dr. A tulvilág. **Nagybójtai szentbeszéd.** Bir.: dr. **Zubriczky Aladár.** — Szemelék Szemléje: A kéosz családany. Irta —ő. Birálta: ☉ **Kölnöfélék:** I. **Nagyszabású kritika** — nagyhatalom. II. **»Társadalomtudományi Társaság«** felolvasásainak 4-ike a »társadalmi fejlődés irányairól.« III. **Akadémia** vagyona. IV. **Tanítókat érdeklő** új könyv. V. **Az Akadémia jutalom-tételei.** VI. **A Kisfaludy-Társaság jutalom-tételei.**

Az **»Egyetemes Kritikai Lapok«**ra elő-

fizethetni egész évre 4 koronával, Budapesten, a »Religio-Vallás« szerkesztőségében, VI. Bajza-utca 14.

SZÍNHÁZ.

HETI MŰSOR:

Szombat: Cherry

Vasárnap: Liliomfy, Szigligeti-ünnep.

Sherry.

A Vigszínház után a Magyar Színház kezd most a vidéki magyar színpadokat termékeivel ellátni. A Vigszínház hanyatlást jelentett a régi magyar színpadhoz képest, a Magyar Színház pedig hanyatlás a Vigszínházhoz képest is. Ezekből nem nehéz megállapítani a **Sherry** értékét, ha tudjuk, hogy a mű a Magyar Színháznak műsordarabja.

A kölcsönkért feleség s ideiglenesen fel-fogadott gyermekek rég elkoptatott ötletén alapul a darab meséje. A kölcsönkért feleség és gyermekek természetesen a gazdag nagybácsit akarják becsapni, akinek legfőbb vágya, hogy unokaöccsese családot alapítson. Mint az a színpadon rendszeren megtörténik, a turpisság kiderül s az unokaöccsese a nagybácsit lányát veszi feleségül. Az ócska mese köré egy se-reg még ócskább viccz is fűződik, közbe azonban akad elég új ötlet is, úgy hogy főleg az első két felvonásban lehet kacagni a bizarr, képtelenül bolond helyzeteken. Az igaz, hogy a kacagásba a sok tulzás miatt sok bosszúság is vegyül.

A szereplők jó kedvvel játszottak s igyekeztek jó kedvűek a közönségre is átszarmaztatni. Első sorban **Orley** Flórát illeti dicséret. Nekivaló szerepkörben, mint komikus lépett fel s rögtön látszott egész alakításán az intelligens, művelt művésznő. Diszkrétül, ötletesen alkalmazott komikus ötletekkel és részletekkel alakítását végtelenül kedvessé tudta tenni s zajos tapsokat aratott. Ő énekelte a **Sherry** egyetlen valamirevaló énekszámát, a **Jupla, Jupla Katarinát.** Másik szép énekszám a **boa-kuplé** lett volna, de ezt csak betétként énekelte el **Parlagi** Kornélia, aki most is kitűnt igen szép, lágy énekével, ügyes játékkal. Meglepően ügyesen játszott a kis **Agnelly** Irén: ennyi temperamentumot és eredetiséget nem vártunk tőle. Csak folytatása következék. **Szathmáry** kitűnő komikus alakítása, **Horváth** Kálmán és **Haller** Irma ügyes játéka is tetszettek.

Ének- és zenekar kifogástalanok. —r.

Plakát a fáklýásmenetről. Tegnap nem csekély feltűnés mellett a következő, érdekes kis plakátot körözték a színházban (adjuk kommentár nélkül):

Elismerést a távozónak!

Ruzsinszky Ilona művésznőnek fáklýásmenetet rendezünk. Ott lesz a nép akie a színház, és a művészet minden igaz barátja. Jöjjetek el f. hó 19-én szombat este a Fekete Sas elé. Tiszteletet a művészetnek!

ZENE ES MŰVESZET.

A zeneiskola hangversenye. Holnap vasárnap a folyó tavévben másodikban fognak a nagyváradi Zeneiskola növendékei eddigi haladásukról beszámolni egy nyilvános hangverseny keretében. Erre vonatkozólag a következő meghívót vettük: A Nagyváradi Zenekedvelők Egye-

stülete által létesített és fenntartott nyilvános zeneiskola XVI-ik, a jelen tanévben második hangversenyét 1904. évi márczius hó 20-án vasárnap délután 4 órakor, az Egyesület helyiségében (Nagypiacz-tér, községi polgári fuiskola-épület, II. emelet, 31. ajtó) rendezti, melyre a zenekedvelők egyeületének tagjai és a t. szü-
léket ez uton is tisztelettel meghívja az igazgató-
ság. Belépti díj: felnőtteknek 60 fillér, gyerme-
keknek 40 fillér. A zenekedvelők egyesületének tagjai és a zeneiskola növendékei belépti díjat nem fizetik. A hangverseny műsora a követ-
kező:

1. Beriot CH.: »Két előadó darab«. Hegedűn előadja: Glück Antal, — zongorán kíséri: Glodeák Gizella.
2. Ascher I.: op. 57. »La Sylphide«. Impromptu-Valse, Zongorán előadja: Békési Piroska.
3. Szuk L.: »Capriccio«. Concertdarab gordonkára. Zongora kíséret mellett gordonkán előadja: Mazalik Nándor.
4. Langer G.: op. 22. »Nagyanyuska«. (Alkalmazta: Hegedűs István) Előadja I. hegedűn: Rafael Irma, — II. hegedűn: Pongrácz Margit, — gordonkán: Békésy Leó, — zongorán: Békési Piroska.
5. Köhler L.: »Két előadó darab«. Zongorán előadja: Kemenszky Margit.
6. Hellmesberger I.: op. 243. »Air varie«. Hegedűn előadja: Krausz Irma, — zongorán kíséri: Krausz Margit.
7. Mazalik J.: »Két előadó darab«. Hegedűn előadja: Réz István, — zongorán kíséri: Nagy Kornél.
8. Händl G. F.: »Largo«. (Aria). Előadja I. hegedűn: Krausz Irma, Rafael Irma, Pongrácz Margit, Aczél Ferike, — II. hegedűn: Békési Piroska, Szabó Mariska, Kovács Erzsike, Bócz Aurél, — III. hegedűn: Kolosváry Sárika, Kruzslicz Erzsike, Vadasz Gusztáv, Supka Géza, — gordonkán: Békési Leó, Mihály Albert, — harmoniumon: Komlóssy Ilonka, — czimbalmon: Bodnár Gizuska, — zongorán: 4 kézre: Réz Klárka és Sztankovics Irénke.

Igazságszolgáltatás.

Plagizált vigjáték.

— Az »Almafa« sajtópöre. —

A budapesti büntetőtörvényszék miot sajtó-
bírósg tegnap és ma tárgyalta ifjabb Bokor
József pauaszát. Bokor tudvalevőleg »Almafa«
című darabjával pályadíjat nyert és erről a
darabról Siklós László, a »Pesti Hírlap«
Szinház és Zene rovatában azt írta, hogy tel-
elevenítése egy német darabnak. Bokor becsü-
letszavával tagadta ezt. Tóth Béla érdeklődött
az ügy iránt és miután meggyőződött róla,
hogy Siklósnak van igaza, ennek kifejezést is
adott egy Esti levélben. Bokor sajtó utján el-
követett rágalmozás miatt bepörölte egy Sik-
lósyt, mint Tóth B. lát.

A tárgyalás megnyitása után Tóth Béla
a következőkben adta elő nagyaport verő esti
levél történetét:

A dolog genezise ez. Az ügyben szereplőket
nem láttam soha életemben és Siklós ureak
a kiletét sem tudtam, mikor az S. alá-
írásu cikkek megjelentek a lapban. A vita már
meglehetősen el volt mérgesedve, és én még
mit sem olvastam belőle. Ekkor leveleket kap-
tam, amelyekben az olvasóim azt kérdezik,
miért nem szólok bele az Almafa-vitába? Szer-
retnék véleményemet tudni. Ekkor vettem elő
a cikkeket és konstataáltam, hogy azzal a tény-
nyel állok szemben, hogy S. L. azt állítja Bo-
korról, hogy egy darabot, amelylyel pályadíjat
nyert, nem a saját elméjéből, invenziójából
írta, hanem egy német darabból gyártotta. Ezzel
szemben Bokor becsületszavára mondja, hogy
az Almafa című művet kizárólag a saját elmé-
jéből alkotta. Meg akartam védeni a becsület-
szó szentségét, még pedig Siklóssal szemben.
Erkölcsei kötelességemnek tartottam elmenni a
Vigszinházba, végignéztem az Almafa című da-
rabot s konstataáltam, hogy emberi lélektan szer-
int ki van a lehetősége annak zárva, hogy aki

az Almafát írta, nem olvasta, vagy látta volna
a német darabot. Ez a meggyőződés ma is.
A második cikket akkor írtam, mikor azzal
kezdtek támadni a sajtóban, hogy hajszát indi-
tottam ifjabb Bokor József ellen, pedig legelő-
ször most látom életemben. (Bokor felé mutat):
Ez az ur az? (Derűtség.)

Bokor: Igen. En vagyok.

Az **elnök:** Tessék csak folytatni.

Tóth: Azt írtam, hogy ebben az áldatlan
vitában sajtópört követetek és más elintézési
módot nem ismerek. Ekkor ujra keletkeztek
viták és támadások. Például egy Roboz An-
dor nevű ember a »Budapesti Naplóban« tá-
madott; azt írta, hogy bakafántos ember
vagyok.

Tóth B. la kihallgatása után a tanuk val-
lomásai a következőkben igazolták Tóth B. a
állítását.

A bizonyító eljárás során tanuként kihall-
gatták Szász Károly miniszteri osztálytaná-
csost, aki előadja, hogy a német és a magyar
darabnak egész cselekménye, jelentkezése ha-
sonló, szelleme azonban elüt egymástól. Míg a
német darab paraszvilágban játszik, a ma-
gyarnak a nemes osztályból valók a sze-
replői.

Keszler József műkritikus szintén a
két darab közti nagy hasonlatosságot kon-
statálja.

Fáva Agostonnét hallgatja ki ezután
a bíróság, aki előadja, hogy emlékezik
arra, hogy ezt a darabot 1882 ben Tapol-
csán játszották, s igazgatójuk akkor épen if-
jabb Bokor József volt. A darab címe ekkor
az volt:

En voltam

vagy

Vén asszony a targonczán.

Ez a cím teljesen megfelel a szóban
forgó német darab címének: Ich war es.

Ezután a perbeszéd hangzottak el. A
budapesti büntető törvényszék, mint sajtóbíró-
ság előkelő közönség jelenlétében déiben hir-
dette ki az ítéletet.

A sajtóbírósg a vád és következményei
alól Tóth B. lát és Siklós Lászlót felmen-
tette.

NYILTÉR.

Tavaszi

czipő-ujdonságaim

megérkeztek!

A legjobb és legelegánsabb női-
férfi- és gyermek-czipő különlegessé-
gek egyedüli bevásárlási helye:

ARANYI ALBERT

czipő-áruháza

NAGYVÁRAD, Fő-utcza. (Oláry mellett.)

Helybeli és megyei
telefonszám: 512.

Óriási választék! Feltűnő olcsó árak!

549 Szolid, pontos kiszolgálás!

Tisztviselőknek árendemény!

Szigligeti-Szinház.

Folyószám 170.

Bérletszám 154. (páros)

Ma, szombaton 1904. márczius 19-én.

Sherry.

Operette.

HELYARAK: Nagypáholy 14 koron. Földszinti és első
emeleti páholy 12 kor. Másodemeleti páholy 8 kor.
Zsölye 3 kor. Körzék 2 k r. 40 fill. Támlásszék, 2 kor.
Erkélyülés 1-ső sor 1 kor. 20 fill., közép 2-ik sor 1 kor.
Erkélyülés oldal 2-ik sor 80 fill. II. emeleti zártzék
60 fill. Földszinti állóhely 1 kor., Diák és katonajegy
a földszintre 60 fill. Karzati állóhely 40 fill.
Egy szinlap 20 fill.

Jegyek előre válthatók a színház jobb oldalán, a bér-
házzal szemben, d. e. 10-től 12 óráig, d. u. 3-tól
5-ig. Esti pénzárnyítás 7 órakor.

A holnapi előadásra jegyek már d. u. 3. óráig
előre válthatók.

Holnap, vasárnap márczius 20-án

Liliomfy.

Vigjáték.

TAVIRATOR.

A pápa üdvözlése.

Róma, márczius 18. (Saj. tud. táv.)
A vatikáni konzisztórium ma üdvözölte
X. Pius pápát névünnepe alkalmából.
Ő Szentsége meleghangú köszönetet
mondott figyelmükért s hosszasan beszél-
getett az üdvözlő küldöttséggel.

Vége az-ex.lexnek.

Budapest, márcz 18. (Saj. tud. táv.)
Az indemnytási javaslatokat részle-
teiben is elfogadták s ezzel az ex-lex
állapot véget ért. A javaslatok részletes
tárgyalásáról tudósításunk a következő:

Okolicsányi az adóhátralékok méltá-
nyos, kiméletes behajtására tesz indit-
ványt, hogy legalább három részletben
fizethessék be az adózók az összegyűlt
hátralékot.

Lukács László kijelenti, hogy erre
vonatkozólag külön szakaszt iktatnak be
a törvényjavaslatba, melyben bennfog-
laltatik, hogy a pénzügyigazgatók szóbeli
kérésre is haladékat adhatnak.

Ezután a javaslatokat részleteiben is
megszavazták.

Holnapra az 1904. ujonczjutalék
megállapítását tüzték napirendre.

Bánffyék szervezkedése.

Budapest, márcz. 18. (Saj. tud. táv.)
A Hazánk írja, hogy Hock János és
Eötvös Károlyon kívül Ováry Ferencz
is belépett a Bánffy-pártba s a nagy-vá-
zsonyi választói előtt tartandó beszámó-
lójában megokolja belépését s kifejti
az új párt programját.

Elhunyt urnó.

Temesvár, márczius 18. (Saj. tud.
táv.) A szabadságharcban nagy szol-
gálatokat tevő urnó hunyt el Temesvá-
ron. Tormásyné, született Hiller Er-
nesztin, származására nézve osztrák
leány, aki most 73 éves korában meg-

halt, annak idején Perczel tábornok legmegbízhatóbb kémje volt, aki több történelmi nevezetességű levél átadója volt.

Nagyösszegű jótékony alapítvány.

Budapest, március 18. (Saj. tud. táv.) A Grögi testvérek nagykereskedő cég 30.000 koronát tett letétbe a miniszterelnöknél valamely állami jótékony intézet céljaira. A miniszterelnök a kolozsvári vakok intézetének céljaira fordítja a nagy összegű adományt.

Vilma hollandi királynő üdülése.

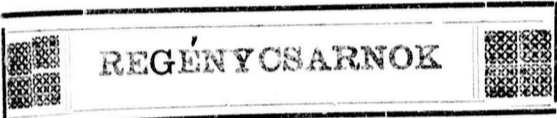
Róma, március 18. A Giornale d'Italia jelenti Lavenóból: Vilma hollandi királynő a Lago Maggiore mellett szándékozik lakást venni, hogy hosszabb betegsége után üdüljön.

Elhunyt főszerkesztő.

Berlin, március 18. Wammerstein báró a Kreuzzeitung volt főszerkesztője, tegnap Charlottenburgban meghalt.

Bombamerénylet.

Lüttich március 18. Ma reggel 3 órakor Lument rendőrbiztos a közbiztonsági rendőrség főnökeként a háza ellen anarchista-bombamerényletet követtek el. Kilenc ember súlyosan megsebesült.

A tenger alatt.

— Kalandos regény. —

84

(Megjelent a Strand Magazine 1902. évfolyamában.)

Irtta: Max Pemberton.

És végre amint látták, hogy a halál forogszéként röpdös és süvöltöz körülöttük, — mily őrzőgő kétségbeeséssel ugráltak a tengerbe, ott hagyván a csónakokat, melyeket rostává hkgatott a golyószóró!

Mind ezt én magam se láttam végig, mert az iszonyattól behunytam a szememet; de a félelmet nem dughattam be s a golyó-szóró ropogását, a vad átkozódást, az éles fájdalom-sikoltásokat, a szilaj káromkodást, a sebesültek nyögéseit, a vízbe fullók halál-hörgését mind hallottam... és midőn újra csendes lett minden megint a tengerre mertem nézni, amely sima és nyugodt volt, mintha el se nyelt volna kéttucat zsiványt, — szorongó szívem megkönnyebbült s megölelve a derék Dollyt, azt mondtam neki: — Jól végezted a dolgodat, fiu!

XXI. FEJEZET.

Melyben átessünk az ostrom második napján.

Mindjárt pitymallat után volt, hogy miss Ruth feljött a szobájából a terraszra, ahol egyedül vigyáztam a tengert, egy sziklán ülve. Dolly Venn a golyó-szóró tövében horkolt, Bligh Péter és Seth Barker pedig szintén aludtak a szikla közt, mert én mondtam nekik, hogy alhatnak, mivel reggelig aligha történik valami. Almos és fáradt voltam ugyan magam is, de a kötelesség és mindnyájunk érdeke azt parancsolta, hogy virraszszak.

Ott ültem tehát a sziklán, két térdem közt a puská és néztem a keleten szürkülő eget, mikor hirtelen gyors lépteket hallottam a hátam mögött s megfordulva megláttam miss Ruthot, aki ekkor már vállamra tette apró, fehér kezét.

— Nem tudtam aludni, Jasper, — mondta kissé szomorúan. — Ugy-e, nem haragszik, hogy feljöttem ide?

Meglehetősen hűvös szél fujdogált a tengerrel s először is azt néztem, hogy nem fázik-e, meg miss Ruth ebben a hidegben? ... de láttam, hogy jó vastag szövet-ruhában van, a fejét pedig nagy kendővel beakasztotta. Sápadt arczán valóban meglátszott, hogy nem aludt, bánatos szemét feketés gyűrűk övezték, s amint ott állt előttem, csüggedten, szomorúan, végzetlenül

részvét szállta meg a szívemet és iparkodtam őt megvizsgáltatni.

— Nem csodálom, miss Ruth, hogy nem aludt, — mondtam. — Azt hiszem, hogy ezt a mai éjszakát sem ön, sem én nem felejjük el soha. Nekem különben úgy rémlik, hogy még mindig csak álmodom... Gondolja csak el: két hónapja sincs, hogy hajóra szálltam, hogy önt meglátogassam; azt gondoltam, hogy boldogan fogom meglátni a Csöndes-tenger valamelyik paradicsomában!... és soha, egy percze se villant meg az agyamban a szörnyű való! Sőt még most is úgy tetszik, hogy képtelen, rémes lidérc-álom az egész, amelyből föl kell ébrednem.

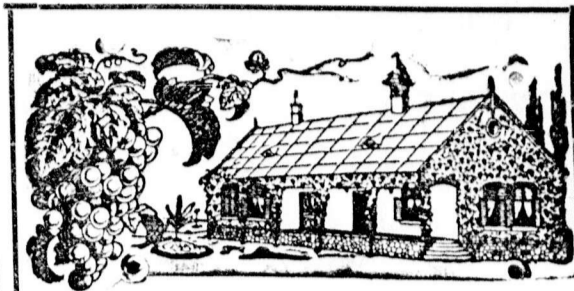
Miss Ruth közelebb húzódott hozzám és leült mellém a sziklára. Szép szemei sóvárogva vizsgálták a nyugati szemhatárt, amelyen túl a haza, a szabadság földje volt... Talán Nizza jutott eszébe, Európának gyönyörű virágos kertje, ahol oda ajándékozta szívét annak a kalóznak, aki megcsalta, rabul ejtette s aztán kinozta őt!

— Ha csak ennyi volna, Jasper? — szólt aztán lassan. — Ha csak álom volna és semmi több!... De tudjuk, hogy nem álom. Oh, ha el bírnam mondani, mi voltam és mi lett belőlem! A sok szép ábránd, a tömördek légvár, a boldog remények légiói, hogy foszlottak szerte napról napra, míg végre koldusan, kifosztva álltam itt s még abban is kételkedtem, hogy ön emlékezni fog az ígéretére!... Megbocsátja-e ezt a gyöngésgemet, Jasper? Mikor mindeki elhagyott, azt hittem, hogy ön is elfelejt!

(Folyt. köv.)

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

SZŐLŐLUGAST

Ültessünk minden ház mellé kertjeinkben föld- és homoktalajon.

Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas, bár mind kuszó természetű) mert nagyobbra ha menő is, termést nem hoz, ezért sokan nem égetek el eredményt eddig. Hol lugasnak alkalmas fajokat ültettek, azok bőven ellátják házukat az egész szőlőérés idején a legkínzóbb muskatály és más édes szőlőkkel.

A szőlő hazánkban mindenütt megterem s nincsen oly ház, melynek fala mellett a legcsekélyebb gondozással felnevelhető nem volna, ezenkívül más épületeknek, kerteknek, kerítéseknek stb. a legremekkebb dísz, anélkül, hogy legkevesebb helyet is elfoglalna az egyébre használható részekből. Ez a leg-háladatosabb gyümölcs, mert minden évben terem.

A fajok ismertetésére vonatkozó, színes fénynyomatu katalogus bárkinek ingyen és bérmentve küldetik meg, aki címét egy levelezőlapon tudatja.

482

C z f m :

Érmelléki első szőlőoltványtelep Nagy-Kágya, u. p. Székelyhid.

Gyomor bajosok figyelmébe!

Mindazok, kik hűlés, gyomormegterhelés, igen meleg vagy igen hideg és rossz, vagy nehezen emészthető éledelek, úgy rendetlen életmód által

gyomorhűlés, gyomorgörcs, gyomor baj, nehéz emésztés, elnyálkásodás

bajokban szenvednek, ajánljuk az alábbi, igen jó és hathatós szert, mely már évek óta használatban van. Ez a híres

vértisztító és emésztést elősegítő

Ullrich Hubert-féle növény-bor.

Ezen növény-bor kitűnő gyógyhatású növényekből és jó borból van készítve, erősíti s eleveníti az embernek az egész emésztő szervezetét anélkül, hogy hajtószert lenne. A növény-bor tisztítja a vért minden rossz és betegséget okozó elemektől és elősegíti az új vér képzését.

A növény-bor idejekoráni használata által a gyomor bajokat még csirájukban elfojtja. Ezen szer az összes ilyen fajta szerek felett áll. Fejfájás, felbőgös, gyomorégés, szélszorulás, émelygés, hányás, mely idült gyomor fájásoknál nagy mértékben lépnek fel, ezen szer egy-szeri használata után megszűnnek.

Székszorulás és annak kellemetlen következményei, u. m.: **szorongatás, bél-görcsök, szívdobogás, álmatlanság, továbbá vértödulás** a májban, lépben és aranyér bántalmak ezen kitűnő gyógyhatású növény-bor használata által gyorsan és fájdalom nélkül megszűnnek.

E növény-bor megakadályozza az emészthetlenséget, előmozdítja az emésztési képességet és eltávolít könnyen székelés által minden rossz anyagot a gyomor- és belekből.

A sápadt, sovány kinézés, vérszegénység, gyengeség rendszerint rossz emésztés következménye hiányos vérképzés és a májbeteg állapotából ered. Teljes étvágytalanság, álmatlan éjék, idegfeszítések, lehangoltságok, álmatlanságok, főfájások a betegeket sokszor leverik.

A növény-bor a gyenge életerőnek új elemet ad. A növény-bor emeli az étvágyat, növeli az emésztést és táplálkozást, új erőt és életet ad.

Számtalan elismerő- és köszönő-levelek adnak erről bizonyosságot.

Ezen növény-bor kapható üvegekben 3 és 4 koronáért Nagyvárad, Püspöki, Csatár, Bihar, Körös-Tarján, Bereg-Böszörmény, Mező-Keresztes, Komádi, Zsadány, Marcziháza, Nagy-Szalonta, Tenke, Rossia, Rév, Szilágy-Somlyó, Kémer, Margitta, Székelyhid, Szalárd, Bihar-Dioszeg, Nagy-Léta, Pocsaj, Kiss-Marja, Konyár, Hosszu-Pályi, Derecske, Berettyó-Ujfalu, Zsáka, Csökmő, Szeghalom, Vésztő, Okány, Sarkad, Kötégán, Gyula, Doboz, Békés, Békés-Csaba stb. stb.

— Kapható még Ausztria és Magyarország összes nagyobb és kisebb városok összes gyógyszer-táraitban.

Továbbá a gyógyszerházak Nagyváradon küldenek 3 és több üveggel ezen növény-borból Ausztria és Magyarország összes helységeibe **eredeti áron.** 346

Utánzásoktól őrizkedni!!

Tessék mindig az „Ullrich Hubert-féle növény-bort” kérni.

Gyár: NYERGES-UJFALU (Esztergom.)

Sürgőnycim: Eternit Budapest.

Telefon 12--92.

Gyár: VÖCKLABRUCK (Felső-Austria.)

ETERNIT-PALA AZ BESZT-CZEMENT-PALA HATSCHEK LAJOS SZAB.

Elpusztíthatatlan, könnyű, tetszetős, olesó és tűzálló tető-fedőanyag.

ETERNIT MŰVEK HATSCHEK LAJOS BUDAPEST, VI., Andrásy-ut 33.

624

Elsőrangú referenciák. — Jótállás. — Evi gyártás 1500 kocsi rakomány. — Kérjen ismertetést.

231—1904. végh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. év LX. t-cz. 102. §-a értelmében, ezennel közhírré teszi, hogy a debreczeni kir. törvényszéknek 2929/1903. V. számú végzése folytán a debreczeni István-gőzmalom társulat végrehajtató javára *Erdy Kálmán* asszonyvásári gőzmalom-tulajdonos éradonyi lakos ellen 600 kor. s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróságilag lefoglalt és 2000 kor-ra becsült locomobilból álló ingóságok, 600 kor. tőke, ennek 1902. év november hó 22. napjától

járó 6% kamatai, eddig összesen: 40 kor. 34 fill. per-, végrehajtáskérési és foganatosítási továbbá 2 kor. 40 fill. árverés tűzési költség erejéig nyilvános árverés útján eladatoak.

Mely árverésnek a székelyhidi kir. írásbírósnak 1904. évi V. 86/3. sz. végzése folytán a helyszínen, vagyis *Asszonyvásáron, alperes gőzmalomában leendő eszközlésére 1904-ik évi márczius hó 30-ik napjának délelőtt 8 órája határidőül kitűzetik* és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg hogy az éri tett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t-cz. 108. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elérverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t-cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

A meenyiben ugyanezen ingóságok más végrehajtatók javára le- vagy felülfoglalva vannak — az árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120. §-a értelmében mindazon végrehajtatók, foglaltatók és felülfoglaltatók követelésének kielégítésére rendeltetik el, kiknek javára az árverési hirdetmény kibocsátása napjáig a foglalás már foganatosított.

Kelt Székelyhidon, 1904-ik évi márczius hó 9. napján.

Jóny Lajos,
kir. bír. végrehajtó.

680

TELEFON: Iroda 67.
Gyártelep 465.

TELEFON: Iroda 67.
Gyártelep 465.

Cementárugyár, Betonépítési, csatornázási és aszfaltiparvállalat

ROSENBERG IZSÓ

Iroda:
Kossuth Lajos-utca 3.

Nagyvárad.

Gyártelep:
Kertutca 10. szám.

Elvállal mindennemű betonépítési, csatornázási, aszfaltozási, gránit- és márványterazzo munkálatokat.

Betonmunkálatok: védgát, fal- és gépalapzatok, medenczék, járdák, csatornák, szökőkutak, zsilipek, hidak és átvezetők o o o o o

Cementárugyártás: Egyszerű és színes cementlapok, csatornacsövek, lépcsők, fedlapok, esővízfolyókák, fürdőkádak, szarvasmarha jászolok, mindenféle műkövek. o o o o o o o o o

Gránit és márvány egyszerű és diszes kivitelben.

Terazzo-munkálatok: Szabad, sodronybetétes, repedésmentes módszer. o

Aszfaltozások: Kapualjak, udvarok, pinczék, járdák aszfaltozása. o o o o o o
Elszigetelések aszfaltbitumennel.

Nedves lakások és pinczék vízmentesítése és gyökeres szárazzá tétele.

Diszes fal- és keramitburkolatok a legjutányosabban lesznek elvállalva.

Költségvetés ingyen és bérmentve.

662

Mindenremű építkezési anyagok nagy raktára.

Beocsini Cementgyári Unio kizárólagos és főraktára. Beocsini Román- és Portlandcement. Egeresi szobrász és alabástrom gipsz. Valódi aszfalt fedéllemezek. Kátrány fedéllemezek. Aszfalt elszigetelő lemezek. Carbolineum. Tinctoral. Menyezet nádfonat.

Jutányos árak!!

Árak minden vasutállomásra!!